

Ikt. szám: NF-0005-312/2024

Zlatko Vujovic
Vezérigazgató

Pierre Peytier
Demokrácia és választások főosztály vezetője
ENEMO - Választási Megfigyelő Szervezetek Európai Hálózata

Podgorica

Tárgy: Észrevételek az ENEMO 2024. június 9-ei önkormányzati választások kapcsán kiadott jelentésének Állami Számvevőszéket érintő megállapításaival, valamint a jelentés összeállításával és nyilvánosságra hozatalával kapcsolatban

Tisztelt Vezérigazgató Úr! Tisztelt Főosztályvezető Úr!

Választási Megfigyelő Szervezetek Európai Hálózata 2024. szeptember 30-án hozta nyilvánosságra a 2024. június 9-ei önkormányzati választásokkal kapcsolatos zárójelentését.

A zárójelentés több jelentős tárgyi tévedést is tartalmaz az Állami Számvevőszék választásokat érintő feladatellátását és annak jogkövetkezményeit illetően.

1. A zárójelentés Kampányfinanszírozás című fejezete (37. oldal 1. bekezdése és 38. oldal 3. bekezdése) szerint az Állami Számvevőszék és a Magyar Államkincstár döntéseire vonatkozó fellebbezési lehetőség hiánya aláássa a rendszer elszámoltathatóságát és méltányosságát, amely meggátolja a jogorvoslathoz való jogot és érinti a jogállamiságot.

A megállapítás téves. Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: ÁSZ tv.) biztosítja az ellenőrzési megállapítások észrevételezési lehetőségét, valamint a pártok által tett észrevételek és azok kezelésének nyilvánosságát.

Az ÁSZ tv. 29. § szerint az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg. Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet. Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban

---

válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

Mindezek mellett a 32/2019. (XI. 15.) Alkotmánybírósági határozat megerősíti: az ÁSZ által folytatott ellenőrzések nem minősülnek közigazgatási hatósági eljárásnak vagy bírósági eljárásnak. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az ÁSZ ellenőrzése során elfogadott jelentés, tájékoztatás és fizetési felszólítás nem minősül az indítványozó ügyében hozott hatósági jogkörben hozott döntésnek vagy bírósági eljárásban hozott határozatnak, ekként ezen dokumentumokkal szemben nem kellett a bírósági felülvizsgálat lehetőségét biztosítania a jogalkotónak. Ugyanezen alkotmánybírósági határozat szerint a központi költségvetésből a pártnak járó támogatás csökkentése vagy a nem engedélyezett forrásból származó támogatás összegének be nem fizetés esetén történő behajtása esetén az eljáró hatóság határozata ellen van helye fellebbezésnek.

Mindezek alapján a pártok az ellenőrzési megállapításokra észrevételt tehetnek, a pénzügyi következményekkel járó ügyekben pedig jogorvoslattal is élhetnek, így a jogállamiság sérelme a zárójelentéssel ellentétben nem merül fel a pártok tekintetében.

- 2. A zárójelentés Kampányfinanszírozás című fejezete (37. oldal 2. és 4. bekezdése, illetve 38. oldal 3. bekezdése) szerint az önkormányzati választásokon közpénzekhez csak az egyéni jelöltek tudnak hozzáférni, ha kellő választói támogatottságot mutatnak, és a választást követő 15 napon belül el kell számolniuk költségeikkel. Ezekkel a pénzeszközökkel való visszaélés súlyos szankciókat von maga után, például a kapott összeg kétszeresének visszafizetését. A zárójelentés szerint a pénzügyi jelentések közzétételére nincs szigorú határidő, és a jelentések nem elég részletesek az alapos nyilvános ellenőrzéshez.**

A megállapítás téves. Az országgyűlési képviselők választásával összefüggő kampányköltségek átláthatóságáról szóló 2013. évi LXXXVII. törvény hatálya az önkormányzati választásokra nem terjed ki, így az önkormányzati választásokon sem a jelölő szervezetek, sem a jelöltek nem részesülhetnek költségvetési támogatásban, így szankció sem lehetséges a támogatással való visszaélésre. A jelölő szervezeteknek és a jelölteknek pénzügyi jelentést sem kell készítenie a zárójelentésben foglaltakkal ellentétesen.

- 3. A zárójelentés 41. oldal 2. bekezdése szerint a fizetett hirdetések a nyomtatott és az elektronikus médiában egyaránt megengedettek, amelyek kötelesek árlistájukat a törvényben meghatározott határidőn belül az Állami Számvevőszék honlapján közzétenni. Ennek a követelménynek 138 sajtóorgánum tett eleget.**

A megállapítás pontatlan. Nem 138, hanem 130 sajtóorgánum küldött árjegyzéket az Állami

---

Számvevőszékhez. Az eltérés oka, hogy a zárójelentés tévesen az önkormányzati választásokkal egy napon tartott európai parlamenti választásra megküldött árjegyzékek számát tartalmazza, és a lábjegyzetben lévő hivatkozás is tévesen az európai parlamenti választások oldalára mutat.

A téves és pontatlan megállapítások annak fényében különösen aggasztóak, hogy az Állami Számvevőszék az ENEMO missziójának kérésére rövid határidőn belül, magas szintű szakmai egyeztetési lehetőséget biztosított. Az egyeztetésen az érintett ellenőrzési igazgatóság igazgatója és vezető szakértője mellett az Állami Számvevőszék alelnöke és jogi igazgatója is részt vett. A megbeszélésen ráadásul a téves megállapítások alapján képező értesülések, valamint az intézmény ellenőrzési hatáskörét meghatározó jogszabályi környezet tisztázásra került, kiemelt tekintettel az ellenőrzések jogkövetkezményeire és azok alkalmazhatóságára.

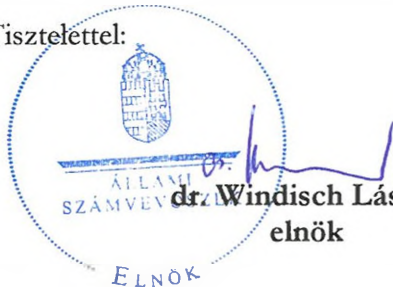
Álláspontom szerint az említett szakmai hibák elkerülhetőek lettek volna abban az esetben, ha az ENEMO a jelentéstervezet Állami Számvevőszéket érintő részeit észrevételezésre megküldi. Ennek hiányában azonban, a jelentésbe foglalt téves megállapítások félreértésre és félrevezetésre alkalmasak. Egyes megállapítások pedig, különösen a jogállamiság kérdésében, egyértelműen negatív színben tüntetik fel a magyar demokratikus intézményeket és a választási rendszert.

Mindez sajnálatosan felvetheti a jelentés megalapozottságának és páratlanságának, így hitelességének megkérdőjelezhetőségét. Ráadásul olyan téves feltételezések alapjául is szolgálhat, mely szerint az ENEMO megállapításainak megfogalmazásában nem tisztán szakmai szempontok érvényesülnek.

Ennek jövőbeni elkerülése érdekében kérem engedjék meg, hogy felajánljam az Állami Számvevőszék támogatását. Vezető szakértőim jogszabályokon nyugvó, objektív és hiteles visszajelzést tudnak mindenkor biztosítani a felmerülő kérdések tisztázása céljából.

Budapest, 2024. *M. 04.*

Tisztelettel:

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK
ELNÖK

dr. Windisch László
elnök